

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת שמיני

מפאת קוצר הזמן
'דברות קודש'
שנשמעו מפי
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במעמדי חג המצות תשפ"ג
יופיעו אי"ה בגליון הבא
פר' תזו"מ הבעל"ט

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:
A0799326426@GMAIL.COM
058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.ש. אשדוד
0527627127

פרשת שמיני

תיכף קרא לאהרן לתת לו הכהונה ולא נתעצל. ב' עשה הדבר בצירוף בחינת ההדרגות שנתן הכהונה לאהרן ולבניו יחד, הגם כי בזה יגדל העיצבון בלבו שיראה גדולה מושכת לאהרן ובניו ואשר יעצב אל לבו יעשה הדבר בהדרגות, בתחילה יקרא לאהרן ואחר כך לבניו, כי לא היה הכרח בקריאת הבנים אז עם אהרן. הג' במצב כל הזקנים דכתיב ולזקני ישראל, לעשות הדבר בפומבי בפני רבים ונכבדים, וזה יורה על שלימות הרצון לעשות רצונו ית', וכפה הרגשותיו, ע"כ דבריו המופלאים.

וכדי לבוא לידי הבנה והשגה מועטת בדבריו הק' נקדים, דהנה כשהקב"ה התגלה בסנה למשה רבינו, אמר לו, 'לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים' (שמות ג י), ומשה ביקש מהשי"ת, 'שלח נא ביד תשלח' (שם ד יג). ומפרש רש"י (שם) ביד תשלח

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל (ויקרא ט א). ומפרש רש"י (שם), ויהי ביום השמיני - שמיני למילואים, הוא ר"ח ניסן שהוקם המשכן בו ביום ונטל י' עטרות השנויות בסדר עולם. ולזקני ישראל - להשמיעם שעל פי הדבור אהרן נכנס ומשמש בכהונה גדולה ולא יאמרו מאליו נכנס.

הנה איתא באור החיים הק' על מעלתו וגדלותו של משה רבינו וז"ל: דע כי העושה דבר כזה שיתן גדולה הנודעת לו לזולתו, כאשר יתחייב לעשותה, לא ישלוט בנפשו עשותה בג' שלמויות. הא' שיעשנה במהירות, והב' בצירוף בחינת ההדרגות שישנה בדבר (היינו שלא יעשו להכל יחד, וכפי שיבאר להלן). הג' עשיית הדבר בפרסום לפני רבים.

והודיע הכתוב כי שלשתם יחד שלט משה בנפשו ועשאו. כנגד המהירות אמר ביום השמיני, פירוש בהיות הבקר, טהור לב לא עכב אלא

גדול, הוא גבורה עצומה ממנו, שהרי הוא זה שהיה צריך להיות הכהן גדול, ושמשה יהיה האיש שיכתיר את אהרן להיות הכהן, זו גבורה עצומה.

וביותר תגדל מעלתו גם מצד שמשה רבינו לא היה לו המשכה מבניו, וכאן הוא משח גם זרע אהרן להיות כהנים, זו לוקח כוחות עצומים לעשות פעולה כזו.

והנה היום הוא יומא דהילולא של החידושי הרי"ם מגור זי"ע, וראיתי מובא מהגה"ח ר' אליעזר דוד פרידמן זצ"ל, שאמר בשם החידושי הרי"ם, שהעיד על עצמו ששנים הרבה היה עובד להגיע למדריגת 'עין טובה', כי הצדיקים שהם מבינים ברוחניות הרבה יותר מהשגתנו, ובכל זאת יש להם מדת 'עין טובה' ברוחניות, הוא מדריגה גדולה הרבה מאוד. ואפשר לומר כי זו היה דרגת משה רבינו כדאמרן.

איברא כי גם אצל אהרן הכהן אנו מוצאים מדריגה זו, כמו שמביא רש"י על הפסוק וראך ושמח בלב, לא כשאתה סבור שיהא מקפיד עליך שאתה עולה לגדולה, להיות המנהיג ולהיות גואלן של ישראל, וכתב רש"י שמשם זכה אהרן לעדי החשן הנתון על הלב.

- ביד מי שאתה רגיל לשלוח והוא אהרן. וכתוב אח"כ, ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלב. ומפרש רש"י (שם) ויחר אף - רבי יהושע בן קרחה אומר, כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם, וזה לא נאמר בו רושם, ולא מצינו שבא עונש על ידי אותו חרון, אמר לו רבי יוסי אף בזו נאמר בו רושם, הלא אהרן אחיך הלוי, שהיה עתיד להיות לוי ולא כהן, והכהונה הייתי אומר לצאת ממך, מעתה לא יהיה כן, אלא הוא יהיה כהן ואתה הלוי, שנאמר ומשה איש האלוקים בניו יקראו על שבט הלוי (דברי הימים א כג יד). (זבחים קב.). הנה הוא יוצא לקראתך - כשתלך למצרים. וראך ושמח בלב - לא כשאתה סבור שיהא מקפיד עליך שאתה עולה לגדולה, ומשם זכה אהרן לעדי החשן הנתון על הלב. הרי אנו רואים שמן הראוי היה שמשה רבינו יהיה הכהן הגדול. אלא מפני שמשה רבינו אמר שלח נא ביד תשלח, נענש והעבירו הכהונה ממשה רבינו לאחיו אהרן.

לפי זה שמשה רבינו היה ראוי להיות הכהן גדול, א"כ עצם הדבר שמשה רבינו מכתיר את אחיו לכהן

הרי שגדלות זו של כהונה הגיע   הן של משה רבינו, והן של אהרן
לידי אהרן ע"י הכוח של 'טוב עין'   אחיו כדאמרן.

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פרשת שמיני תשפ"ב

העולה שבא אחר חטאת אמרו חז"ל (זבחים ז:): משל לפרקליט שנכנס, ריצה פרקליט, נכנס דורון אחריו, ורש"י הביאו בפרשת ויקרא (ה, ח), והטעם הוא כי עולה בא על מחשבה, וחטאת על המעשה.

והנה מחשבה רעה אין הקב"ה מצרף למעשה (קדושין לט:), נמצא דלא הוי המחשבה אלא רק חטא קל, ולכן אמרו (זבחים שם) עולה מכפרת מקופיא (ארעי) ור"ל חטא קל, ולכן הוצרך להביא חטאת תחילה לכפר על המעשה, ואח"כ לא נשאר רק המחשבה שהיא חטא קל הביא את העולה, ולא באה לכפרה רק בתורת דורון. אמנם בעבודה זרה ח"ו מצרף הקב"ה מחשבה למעשה דכתיב (יחזקאל יד, ה) למען תפש את בית ישראל בלבם. נמצא דאז עולה בא לכפרה גמורה לכפר על המחשבה, לזה קודמת, כי המחשבה קודמת למעשה.

קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה (ויקרא ט ב). ופירש רש"י (שם) להודיע שמכפר לו הקב"ה ע"י עגל זה, על מעשה העגל שעשה.

בשבוע הבעל"ט (א' אייר) יחול היום"ד של אא"ז הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע. בספר אמרי שמואל (שהוא ליקוט מדברי תורתו) מביא משמו לבאר פסוק זו.

ויש לדקדק בדברי רשי שכפל בלישניה על מעשה העגל שעשה. ויובן על פי דברי רש"י בפרשת שלח (במדבר טו, כד) על הפסוק ושעיר עזים אחד לחטת. והפסוק מיירי שכל העם שגגו בעבודה זרה, ורש"י מפרש שכתוב בפסוק לחטת חסר א', שאינו כשאר חטאות, שכל חטאות שבתורה הבאות עם עולה החטאת קודמת לעולה, שנא' (ויקרא ה, י) ואת השני יעשה עולה. וזו עולה קודמת לחטאת. ויש לדקדק מפני מה באמת כאן עולה קודמת. אמנם טעם

ולזה בפרשת שלח מדבר הכתוב בעבודה זרה כפירש רש"י (שם טו, כב) בעבודת אלילים הכתוב מדבר, לזה כתיב לחטת חסר א', לומר דבזה עולה קודמת, אבל במעשה העגל, הגם שהוי עבודה זרה, לא היה באהרן אלא רק מעשה ולא מחשבה כי מחשבתו היתה לשמים כאומרם ז"ל במדרש (מד"ר נשא מא). ולכן היה ג"כ החטאת קודמת לעולה, לזה כתיב לחטאת בא' ואח"כ איל לעולה, וזה כוונת רש"י ז"ל בדקדוק כפל לישניה על מעשה העגל שעשה, נקט תרי עשיות לומר לך שלא היה רק החלק המעשה ולא היה בזה מחשבה.

הנה שבת זו קוראין אותה שבת 'נאך' פסח, ובלשון אידיש ישנם שני מובנים במילת 'נאך' אחד הכונה הפשוטה 'אחרי' שהשבת הזאת היא שבת שלאחרי הפסח, ואולם אצל חסידים פירשו 'נאך' היינו 'עוד' שהשבת הזאת עדיין נמשך בה אורות הפסח. וכבר אמרנו ב'באגלייטען דער יום טוב' שיהודי, אחרי שעבר עליו ימי הפסח מתעצב אל לבו שהוא לא קיים המצוות בשלימות כראוי ויאות, ולכן אומרים שעדיין בשבת זה יש עוד את האור של פסח.

עוד יש לומר דהנה רש"י בפרשתו מביא על הפסוק ויצאו ויברכו את העם (שם י, כג). אמרו ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו (תהלים צ, יז) יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם. וכבר אמרתי פעם לפרש שכונת הברכה היא שהקב"ה יצרף הרצון, דהיינו המחשבה למעשה. וזהו יהי רצון שתשרה שכינה, דהיינו המחשבה, במעשה ידיכם. ויש לומר שקורים פרשה זו בשבת 'נאך' פסח, לומר לך, שגם במעשי מצוות שעשינו במשך ימי הפסח, יהי רצון שתשרה שכינה, דהיינו שלימות המחשבה, במעשה ידיכם. והוא אופן שמצרפים המחשבה לאחר המעשה, דלא כמו אופן הרגיל של מצרפים המחשבה למעשה, דהיינו המחשבה לפני המעשה, דהוי כאילו עשה המעשה.

אא"ז הרה"צ רבי יחיאל מיכל האדמו"ר מטורקא-סטורעטין זצ"ל ביאר הפסוק ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו (ט א). ומבאר דצריך לדעת מה טעם אמרה התורה לשון קרא משה, וכי מה נפקא מינה אם אמירתו היתה ע"י קריאה דוקא או לאו.

ומבאר על פי מה שאמרו חז"ל (מנחות מ"ג:) בשעה שנכנס דוד לבית

וזהו יסוד גדול בכל המצוות שיעשה אותם האדם על אותו אופן כמו מצות מילה. וזה מרומז בפסוק ויהי ביום השמיני קרא משה, שמשה רבינו קרא להם בקול גדול ובהתעוררות גדולה 'ביום השמיני' דוקא, להורות להם שיעשו העבודה בלי שום פניה כלל, רק כמו בן שמונת ימים.

והאמת כי מי מאתנו יכול לומר שעשה את מצות חג הפסח בלי שום פניות, אלא שאנו תפלה שע"י מחשבות אלו של תשובה, שאנו מחשבים שלא עשינו המצוות בשלימות כראוי וכיאות, א"כ יהי רצון שתשרה שכינה, היינו שלימות המחשבה, במעשה ידיכם. והוא באופן שמצרפים המחשבה למעשה כאמור.

המרחץ וראה עצמו עומד ערום, אמר אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה, וכיון שנזכר במילה שבבשרו נתיישרה דעתו, לאחר שיצא אמר עליה שירה, שנאמר (תהלים יב, א) למנצח על השמינית מזמור לדוד, על מילה שניתנה בשמיני.

וקשה איך חישוב דוד המלך עצמו שהוא ערום מן המצות, אלא שהיה דוד רוצה לרחוץ עצמו מן החטאים, וראה עצמו ערום מן המצות, כי בכל מצוה היה איזה פניה, אך כיון שנסתכל במילה שבבשרו נתיישרה דעתו, משום דמצוה זו נעשית בודאי בלי שום פניה, כיון שניתנה לשמונה ימים ולתינוק הרי אין דעת, ואז אי אפשר להיות לו שום פניה כלל. ועל כן אמר למנצח על השמינית דייקא,

מתוך רעוא דרעיון שב"ק פרשת שמיני תשפ"א

היה קריעת ים סוף, וממילא ביום השבת היו המים ירוקים שבאו למרה, וידוע שישוד המרה הוא ירוק. וכן ראיתי במנהגי קמארנא שהיו אוכלים בשבת זו מצות מטוגנות בביצים, זכר למים הירוקים.

כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים והייתם קדשים כי קדוש אני (ויקרא יא, מה). הנה השבת הזה קורין אותה 'שבת געלע מצות', ובחידושי הרי"ם כתב טעם על זה, שידוע שביום ד'

של ביעור חמץ, שהענין הוא שיקדש עצמו ויבער את הרע שבקרבו לכל הפחות פעם בשנה, ואפילו אחרי פסח במשך ימי הספירה, אנו גם מחמירים בכל מיני ענינים שלא לאכול מה שנמכר לגוי וכדו', אמנם במשך ימי הפסח כלל ישראל אינם אוכלים חמץ אבל הוא במצב של אינו נאכל, שאין לו מה לאכול. אבל אחרי פסח כשחוזרים לאכול החמץ אנו מרגישים שבעצם מה שלא אכלו חמץ במשך ימי הפסח ואכלו רק מצות, זה בחינת גאולה שעל ידי זה נתקדשו ונגאלו מכל התאוות והרע שמגיע מהחמץ. ואנו רואים שבעצם המצות היה בבחינת גאולה, ולכן שבת זו נקרא שבת 'גאולה' מצות.

ובאמת יציאת מצרים קשור לענין קדושת האכילה, כמו שכתוב בסוף הפרשה, כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים והייתם קדשים כי קדוש אני. ומבאר רש"י שם (בביאור השני) כי אני ה' המעלה אתכם, בכולן כתיב והוצאתי וכאן כתיב המעלה, תנא דבי רבי ישמעאל אלמלא לא העליתי את ישראל ממצרים אלא בשביל שאין מטמאין בשרצים כשאר אומות דיים ומעליותא היא גבייהו והוא לשון מעלה.

וצריך להבין מה הקשר בין המצות למים הירוקים, ולפי הטעם שעושין זכר לאותם המים, היו צריכים לשתות מים ירוקים. ויש לומר דהנה במרה כתיב (שמות טו, כה) וימתקו המים, שנהפכו המים ממרים למתוקים, גם המצות שהוא לחם עוני, שמסמל העניות במצרים, והוא גם מסמל הגאולה, על שלא הספיק בצקם להחמיץ, כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה, ולכן כמו שאותם המים בתחילה היו מרים ואח"כ נמתקו, כן המצות שהיו לחם עוני, אך כהיום הזה נמתקו והם עבורנו ענין של גאולה.

והנה בשם הרה"ק ר' פינחס מקוריץ זי"ע מובא, דמה שקורין העולם געלע מצות הוא טעות אלא צ"ל 'גוטע' או 'גאולה' מצות.

והענין של 'גוטע' מצות מובן באופן פשוט, אחרי שאכלו במשך ימי הפסח המצות שהם לחם עוני, ובשבת זו אוכלים כבר חלות, יכול בן אדם לחשוב, ב"ה שאנחנו לא צריכים לאכול עוד המצות, ואנחנו כבר יכולים לאכול חלות, לכן אומרים 'גוטע' מצות כדי לא לבייש המצות.

ובענין 'גאולה' מצות יש לומר על פי מה שמובא בספרים הק' על הטעם

הראש נגד המח. שהנשמה שבמחיה עם שאר חושי וכחותי כלם יהיו משעבדים לעבודתו יתברך שמו, ומשפע מצות תפלין יתמשך עלי להיות לי חיים ארוכים ושפע קדש ומחשבות קדושות. בלי הרהור חטא ועון כלל. ושלא יפתנו ולא יתגרה בנו יצר הרע. ויניחנו לעבד את יהוה כאשר עם לבבנו. הרי אנו רואים מכל זה הנוסח שיציאת מצרים הוי קשור לקדושת האכילה וכמו שאמרנו.

גם בנוסח ה'לשם יחוד' של תפלין אנו אומרים: והם ארבע פרשיות אלו. שמע. והיה אם שמע. קדש. והיה כי יביאך. שיש בהם יחודו ואחדותו יתברך שמו בעולם. ושנזכור נסים ונפלאות שעשה עמנו בהוציאנו ממצרים. ואשר לו הכח והממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו, וצונו להניח על היד לזכרון זרוע הנטויה. ושהיא נגד הלב לשעבד בזה תאות ומחשבות לבנו לעבודתו יתברך שמו. ועל

מתוך עריכת השלחן הטהור ליל שב"ק פרשת שמיני תשפ"א

והאברכים ששבים להיכלי הישיבות והכוללים, הרי שזה בחינה של גאולה מעבדות לחירות, שעד עכשיו היו משועבדים יותר לביתם וכעת עם חזרתם לישיבות ולכוללים יהיו הם משועבדים יותר לתורה ואין לך בן חורין וכו'.

אכן כי בעת הזאת כשעומדים בעיצומו של ימי הספירה לקראת קבלת התורה, כמעט ואין צריכים לעורר בתחילת הזמן, וייל סאיז לערנט זיך פון זיך אליין. אלא כבר

ואת שעיר החטאת דרש דרש

משה וגו' (ויקרא י', טז)

הנה בימים הקרובים שבים בחורי הישיבות ואברכי הכוללים להיכלי תלמודם ופותחים זמן חדש, והנה בעת ראש חודש בענטשען (ברכת החודש) עלה ברעיוני כשאמרתי תיבות התפלה 'הוא יגאל אותנו מעבדות לחירות'. מה הכונה מעבדות לחרות, אלא דאמרו חז"ל (אבות ו, ב) אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, ולהבחורים

וזה יש לומר שבא הרמז בתורה
בתיבת דרש דרש הם חצי אותיות
שבתורה, היינו עד דרש דרש חז"ל,
התורה קודם שדרשוה אינה אלא
חצי אותיות, חצי פירש חלק, היינו
שהוא רק חלק ואינה שלימה,
ובדרושי מאמרי חז"ל נשלמה
התורה להיות נקראת ספר שלם.

ונראה להוסיף ולומר על פי מה
שמביא הרה"צ רבי אלימלך בידרמן
שליט"א בספרו באר החיים על
ספירת העומר בשם הרה"ק רבי
אברהם שמחה מבארנוב זי"ע (אורה
ושמחה ספירת העומר אות סב) שמוני
המצוות מנו את מצות ספירת
העומר במצוה ש"ז, נמצא שמצוה
זאת היא אמצעית בין התרי"ג
מצוות, שיש ש"ו מצוות לפניו וש"ו
מצוות לאחריה, וכמשל למי שבנה
בנין ורוצה לחזקו שהרי הוא מעמיד
איזה דבר המחזק באמצע הבנין,
ובזה מתחזק כל הבנין שמסביב,
וללמדך שמצוה זו הוא העיקר
והסובב את כל התורה כולה.

ונראה לומר לפי דבריו, שהתיבות
דרש דרש הם האמצעית של התורה,
וללמדך שהוא העיקר והסובב את
כל התורה כולה, עיקר התורה הוא
דרש דרש, להעמיק וללמוד באופן

סיפרתי מה שהיו אומרים אצלינו
בישיבה, שהולכים לישון בשבועות
בבוקר וקמים לסליחות, שאמנם
שבתחילת הזמן לומדים בהתמדה
אבל כל זה הוא עד ליו"ט שבועות,
כי לאחר יו"ט שבועות נמוגה
ההתלהבות וכבר אין כ"כ חשק
ללמוד, ואם חפצים שגם אחרי יו"ט
שבועות ימשיכו ללמוד בחיות
והתלהבות, חייבים לעורר בתחילת
הזמן, שהלימוד יהיה באופן כזה,
שזה ישפיע גם לאחר יו"ט, שאחרי
יו"ט שבועות ילמדו ביתר שאת
וביתר עוז.

איתא במסורת דרש דרש כאן
חצי אותיות שבתורה. ובספה"ק דגל
מחנה אפרים (שם) מבאר דברי
המסורה, דצריך להבין מאי בעי
המסורה למימר ולמאי נפקא מינה
הוא, ומתרץ דיש לומר כי ידוע תורה
שבכתב ותורה שבעל פה הכל אחד
הם, ואין אחד מהם נפרד מחבירו
כלל, כי אי אפשר לזה בלא זה.
דהיינו התורה שבכתב מתגלה
צפונותיה ע"י תורה שבעל פה, ותורה
שבכתב בלא תורה שבעל פה אינו
תורה שלמה והוא רק כמו חצי ספר,
עד שבאו חז"ל ודרשו התורה והאירו
עינינו וגילו מסתוריה ודברים
הסתומים ונעלמים.

יצליחו בלימוד התורה. כי באם הילדים בבית רואים כמה חשוב אצל אביהם לימוד התורה, שאפילו שהוא מגיע לביתו בסוף היום בערב עייף ויגע, ובכל זאת הוא קובע עיתים לתורה, הרי שזה משפיע על הילדים שילכו מעלה מעלה בדרכי התורה.

ויעזור השי"ת שנזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים, ולהיות ממקבלי התורה ושנזכה לביאת גוא"צ בב"א.

של דרש דרש, וזה העיקר והתכלית של כל התורה.

ומה שאני אומר כעת הם לא אמורים רק לבחורי החמד ולאברכי הכוללים השוקדים כל היום על תלמודם, אלא גם אלו שעמלים על המחיה ועל הכלכלה ועוסקים במשא ומתן, חובה עליהם לקבוע עיתים בתורה וללמוד באופן של דרש דרש. וחוץ מעצם החיוב של קביעת עיתים לתורה, זה גם סגולה שהילדים

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פרשת שמיני תשפ"א

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר **מודרבי לזין** הי"ו
לדגל השמחה השרויה במעונו
בהיכנס בנו כמוד **לזי יצחק** נ"י לעול תורה ומצוות
שמחת הקידושא דבא ייערך השבת פר' שמיני לאחד התפילה
בביתנו"ד זרע לזי רח' אם הכנים 20

ויה"ר שייזכה לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח,
ומשפע מצוות תפילין יתמשך עליו להיות לו חיים ארוכים ושפע קודש.

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר **אליהו דויטש** הי"ו
לדגל השמחה השרויה במעונו
באירוסו בתו הכלה שתחי' עב"ג למזל"ט ובשעטומ"צ
ויה"ר שייזכה לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח,
ושהזיווג יעלה יפה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל
על אדני התורה והחסידות, בנין עדי עד בקשר של קיימא,
דורות ישרים ומבורכים.